

Jordbruk

Arbetsolyckorna inom jordbruket minskar men dödsolyckorna är många och sjukfrånvaron är lång. Olyckorna orsakas främst av maskiner, djur och fall av person.

Underlaget i bladet behandlar åren 2005-2007. Inom jordbruket finns det cirka 90 800 arbetsställen, närmare 36 500 inom blandat jordbruk. 92 procent är ensamföretagare (har noll anställda). Många arbetsställen är små. Närmare 6 700 har mellan en och fyra anställda. Sammanlagt finns 52 600 anställda inom branschen. Av dessa är 78 procent män.

Arbetsmiljöverkets tillsyn

Arbetsmiljöverket gjorde 928 besök inom branschen på sammanlagt 663 arbetsställen. Efter besöken ställde Arbetsmiljöverket krav på bland annat åtgärder mot kemiska arbetsmiljörisker och på förbättringar inom området maskiner, lyftanordningar och fordon.

Anmälningar enligt 2 § AMF¹

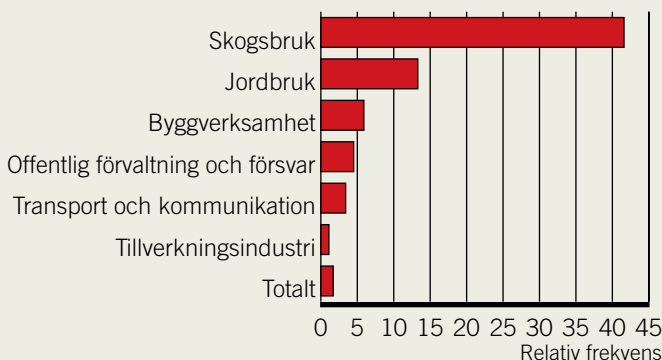
139 anmälningar gjordes inom jordbruket. Den vanligaste orsaken till anmälan är skada av maskin som är i rörelse, skadad av föremål och fall av person.

Anmälan av arbetsskada enligt LAF²

De anmälda arbetsolyckorna med frånvaro inom samtliga branscher har minskat med cirka 10 procent. Samtidigt har arbetsolyckorna inom jordbruket minskat med drygt en tredjedel eller 34 procent.

Under perioden anmäldes drygt 930 arbetsolyckor med frånvaro inom jordbruket, 71 procent var män och 29 procent var kvinnor. 2007 anmäldes det inom jordbruket 5 arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta, för samtliga branscher var motsvarande siffra 7. Antalet dödsolyckor inom jordbruket 2007 var 13 per 100 000 sysselsatta jämfört med 1.7 för samtliga branscher.

Antal dödsolyckor i arbetet 2007 per 100 000 sysselsatta

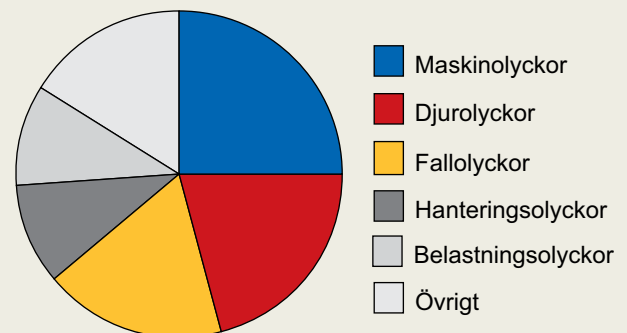
Många dödsolyckor och lång sjukfrånvaro

Det har inträffat 24 dödsolyckor inom jordbruket, varav 6 stycken där jordbrukstraktor varit inblandad. Andelen arbetsolyckor med längre sjukfrånvaro än två veckor var 63 procent inom jordbruket. För samtliga branscher var motsvarande andel 36 procent.

Orsak till arbetsolyckorna

Tre områden är särskilt riskfyllda inom jordbruket: Arbete med djur, fallolyckor och arbete med maskiner. Tre farliga situationer när man arbetar med djur är att driva djur (djurtransporter, drivningsgångar), behandla djur (fixeringsmöjligheter) och tvättvägar för djur (fällor, reträttvägar). Maskinolyckor orsakas oftast av motor-sågar och traktorer. Halt underlag och stegar är oftast orsaken till fallolyckor.

Anmälda arbetsolyckor fördelat på orsak 2005 - 2007, procent

Exempel från anmälan av arbetsskada

- Sparkad i huvudet av ko vid pålastning på djurtransport.
- Sambon kör fram traktorn, jag kläms mellan skopa och husvägg.
- Skulle släppa ut kvigor på sommarbete när en kviga hoppade till och drog omkull mig.
- Halkade på isen bakom ladugården när jag var på väg att kolla utgödslingen.
- Stod på stege i foderutrymme. Stegen gled på betonggolvet. Jag ramlade ner och satte i handen i golvet.
- Rotkapning av vindfälla, stammen var i spänn och slog mot mitt vänstra lår.

1) AMF - Arbetsmiljöförordningen. Enligt 2 § AMF ska dödsfall, allvarliga olyckor och tillbud anmälas utan dröjsmål till Arbetsmiljöverket.

2) LAF - Lagen om arbetsskadeförsäkring. Enligt LAF är arbetsgivare skyldig att omedelbart anmäla arbetsskada till Försäkringskassan.